

УДК 635.356:631.82

Дидів О.Й., кандидат с.-г. наук, доцент

Захарчук В.О., бакалавр

Львівський національний аграрний університет

E-mail: olga.dydiv@gmail.com

ПРОДУКТИВНІСТЬ КАПУСТИ БРОКОЛІ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ НІТРОАМОФОСКА-М

Капуста броколі в Україні ще одна з малопоширених овочевих культур, проте особливо цінна за вмістом поживних речовин. Головки капусти броколі містять: білку – 4%, цукрів – 5%, вітаміну С – 100-160 мг%, каротину – до 7мг%, вітаміни В₁, В₂, РР, К, мінеральні речовини (калій, фосфор, кальцій, магній), йод. Капуста броколі має дієтичне значення та високі смакові якості, попереджує старіння людського організму, використовується для лікування променевої хвороби, тому займає одне із важливих місць серед усіх видів капуст родини *Brassicaceae* L.

Ріст урожайності та валові збори капусти броколі залежать від багатьох чинників, серед яких важливе місце належить підбору сортименту та системі удобрення. Тому з огляду удосконалення технології вирощування і одержання екологічно безпечної продукції капусти броколі актуального значення набуває вивчення ефективності норм комплексних мінеральних добрив Нітроамофоски-М з мікроелементами на урожайність і якість головок капусти броколі в умовах Західного Лісостепу України.

Дослідження з вивчення продуктивності і якості гібридів капусти броколі проводилися на дослідному полі кафедри садівництва та овочівництва ім. проф. І.П. Гулька Львівського НАУ

згідно «Методики дослідної справи в овочівництві та баштанництві».

Вперше в умовах Західного Лісостепу України на темно-сірих опідзолених легкосуглинкових ґрунтах проведенні дослідження з вивчення впливу різних норм нового комплексного мінерального добрива Нітроамофоски-М на урожайність та біохімічний склад капусти броколі.

Схема досліду включала наступні варіанти: 1) без добрив(контроль); 2) аміачна селітра (175 кг/га) – фон; 3) фон + Нітроамофоска-М (200кг/га); 4) фон + Нітроамофоска-М (400кг/га); 5) фон + Нітроамофоска-М (600кг/га); 6) фон + Нітроамофоска-М (800кг/га).

В середньому за два роки досліджень (2019-2020 рр.) найбільший середній діаметр (19 і 20 см), середню масу головок (1090 і 1170 г) і високий урожай товарних головок (42,2 та 43,9 т/га) одержали на варіантах: Фон + Нітроамофоска-М (600 кг/га) та Фон + Нітроамофоска-М (800 кг/га).

Комплексне мінеральне добриво Нітроамофоска-М підвищувало якість головок капусти цвітної, зокрема найвищий вміст сухої речовини (11,6%), загального цукру (5,8%), аскорбінової кислоти (62,4 мг/100 г) одержали на варіанті 5 за внесення Нітроамофоски-М в нормі 600 кг/га.

УДК 635.35:631.82

Дидів О.Й., кандидат с.-г. наук, доцент

Остапенко Я.О., магістр

Львівський національний аграрний університет

E-mail: olga.dydiv@gmail.com

ВПЛИВ НОРМ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ НІТРОАМОФОСКИ-М НА ПРОДУКТИВНІСТЬ КАПУСТИ ЦВІТНОЇ

Капуста цвітна в Україні – одна з малопоширених овочевих рослин, яка особливо цінна за вмістом поживних речовин, дієтичним значенням і смаковими якостями, тому займає одне із важливих місць серед усіх видів роду *Brassica* L. Продуктивні органи містять: до 3% цукру, 2,5% сирого білку, 1,2% клітковини, 0,8% мінеральних речовин, вітаміни. Поживні речовини, які вона містить, легко засвоюються організмом людини, тому використовують при захворюванні шлунку. Західний регіон України є сприятливим для вирощування капусти цвітної.

Застосування добрив – один найбільш швидкодіючих факторів, який впливає на урожайність та якість овочевої продукції. Тому з огляду удосконалення технології вирощування і одержання екологічно безпечної продукції капусти цвітної на сьогоднішній день актуального значення набуває ви-

вчення ефективності норм комплексних мінеральних добрив Нітроамофоска-М з мікроелементами на урожайність і якість головок капусти цвітної в конкретних ґрунтово-кліматичних умовах.

Виробництво мінеральних добрив в Україні розвивається дуже швидко. Сьогодні аграріям пропонують великий вибір комплексних мінеральних добрив іноземного виробництва за високими цінами. Проте вітчизняних комплексних добрив вкрай недостатньо.

З огляду на це актуальним є впровадження у виробництво нових вітчизняних комплексних мінеральних добрив пролонгованої дії. У дослідженнях використовували нове комплексне мінеральне добриво Нітроамофоску-М з мікроелементами у формі водорозчинних гранул. Дане добриво занесено до Державного реєстру пестицидів та агрохімікатів, дозволених до використання в Україні.

Вперше в умовах Західного Лісостепу України на темно-сірих опідзолених легкосуглинкових ґрунтах проведенні дослідження з вивчення впливу різних норм нового комплексного мінерального добрива Нітроамофоски-М на урожайність та біохімічний склад капусти цвітної.

В середньому за два роки досліджень (2019-2020 рр.) великий діаметр (20 і 21 см) та масу головок (910 і 1280 г) і високий урожай товар-

них головок (58,3 та 62,9 т/га) одержали на варіантах: Фон + Нітроамофоска-М (400 кг/га) і Фон + Нітроамофоска-М (600 кг/га).

Комплексне мінеральне добриво Нітроамофоска-М підвищувало якість головок капусти цвітної, зокрема найвищий вміст сухої речовини (10,3%), загального цукру (5,2%), аскорбінової кислоти (61,8 мг/100 г) одержали на варіанті 5 за внесення Нітроамофоски-М в нормі 600 кг/га.

УДК [635.348:631.559.2]:631.526.325

Дидів О.Й., кандидат с. – г. наук, доцент

Пньовський В.М., магістр

Качинська Л.В., магістр

Львівський національний аграрний університет

E-mail: olga.dydiv@gmail.com

УРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ ГІБРИДІВ КАПУСТИ КОЛЬРАБІ В УМОВАХ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Для розширення асортименту й підвищення якості овочів широкі можливості закладені у використанні багатьох малопоширених видів капусти таких як цвітна, броколі, червоноголова, савойська, брюссельська, пекінська, кольрабі. Так, капуста цвітна і брюссельська високо ціняться за вмістом білку, вітаміну С та мінеральних речовин; цвітна, броколі, а особливо кольрабі й пекінська дуже скоростиглі, що сприяє одержанню ранньої продукції з відкритого і закритого ґрунту. Вища реалізаційна ціна ранньої продукції в період незаповненості ринку забезпечує одержання високого прибутку.

Однією з перспективних овочевих культур в умовах західного Лісостепу України є капуста кольрабі, яка останнім часом набула широкого поширення в країнах Західної Європи, Японії, тоді як у США за рівнем споживання займає одне з провідних місць серед інших видів капуст.

В нашій країні капусту кольрабі вирощують переважно на присадибних ділянках і в окремих фермерських та приватних господарствах у весняно-літній та літньо-осінній період. Причиною її відсутності на промислових посівах є, насамперед, обмежений попит на продукцію та недостатня інформація про культуру, технологію вирощування та споживання.

Щорічне поповнення асортименту капустяних культур дозволить споживачу вибирати сорти та гібриди з врахуванням смаку, напрямку викорис-

тання та застосування технологій для їх вирощування. Причому слід більше уваги приділяти інформації про сорти та підбору відповідної агротехніки вирощування.

Тому вивчення окремих питань агротехніки вирощування та сортового складу капусти кольрабі в умовах західного Лісостепу України є актуальним, має наукове і практичне значення.

При проведенні наукових досліджень використовували такі гібриди капусти кольрабі іноземної селекції: Креф F₁, Балот F₁, Колібрі F₁, Косак F₁, Коріст F₁.

На основі проведених двоохрічних досліджень (2019-2020 рр.) в умовах західного Лісостепу України пропонується широко вирощувати капусту кольрабі та використовувати для одержання раннього врожаю (18,6-20,7 т/га) у весняно-літній період гібриди Креф F₁ і Коріст F₁.

Найбільш урожайними виявилися гібриди Колібрі F₁ і Косак F₁, які забезпечують врожайність на рівні 46,4 і 48,5 т/га, приріст врожаю до контролю складав 16,5 і 18,2 т/га та середня маса стеблоплодів становила 680-820 г, тоді як на контролі – 320 г.

Біохімічний аналіз товарної продукції показав високу поживну цінність сортів капусти кольрабі Колібрі F₁ і Косак F₁ за вмістом вітаміну С (61,4-64,2 мг/100г) і цукру (3,90-4,10% відповідно).